

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Milli Eğitim Bakanı Yusuf Tekin tarafından Anayasanın 98'inci, Meclis İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını saygıyla arz ederim. 03.01.2024

Deniz Yavuzılmaz
Zonguldak Milletvekili

Üniversiteler, kuruluşu ve gelişimi ile bulundukları bölge için dinamik bir yapı oluşturur ve halk arasında da bir nevi bacasız fabrika olarak tanımlanırlar. Bu nedenledir ki dünyanın pek çok ülkesinde olduğu gibi ülkemizde de eğitim kurumu olmanın ötesinde üniversitelere, bölgeler ve iller arası kalkınma farklılıklarını azaltmaya yönelik bir misyon yüklenmekte; bölge kalkınmasında rol alması, toplumu geliştirmesi ve bölgenin kurumsal kapasitesine katkıda bulunması beklenmektedir.

Tüm bu amaçlarla Türkiye Cumhuriyetinin ilk vilayeti olan Zonguldak'ta da 1992 yılında, Zonguldak Karaelmas Üniversitesi (Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi) kurulmuştur.

Günümüzde Bülent Ecevit Üniversitesi bünyesinde, 34.413 Öğrenci Eğitim görmekte, 1.270 Akademik, 2638 idari personelin istihdam edilmektedir. Üniversitede, Zonguldak ili merkez ve ilçelerine dağılmış olan toplam 12 ayrı kampüste, 14 Fakülte, 3 Enstitü, 4 Yüksekokul, 1 Devlet Konservatuarı, 9 Meslek Yüksekokulu, 34 Uygulama ve Araştırma Merkezi bulunmaktadır.

Zonguldak'ta olduğu gibi ülkemiz genelindeki bütün üniversitelerin, bulundukları kentin demografik yapısına, ekonomisine, mekânsal yapılanmasına, sosyal ve kültürel yapısına, toplumsal ve mesleki gelişimine, spor ve fiziksel aktivite alanlarına, sanayisine doğrudan ve dolaylı etkileri olmaktadır.

Kuşkusuz, söz konusu etkilerin işlevsel olabilmesi üniversitelerin kente entegrasyonunun tam anlamıyla sağlanması ile mümkündür. Ancak, Zonguldak örneğinde olduğu gibi ülke genelindeki birçok üniversitenin içinde bulunduğu şehirle karşılıklı etkileşimi yetersiz kalmakta, amaçlanan etkiye ulaşılamamakta, sorunun çözümü noktasında kapsamlı araştırma faaliyetleri yürütülmemekte, stratejiler ise belirlenmemektedir.

Her ne kadar üniversitelerin kentlere olan etkilerini ele alan bir takım akademik çalışmalar olsa da, bu çalışmaların odak noktası genellikle ekonomik anlamda üniversitelerin kentlere yaptığı katkılar üzerinde yoğunlaşmakta, kente hareketi getiren ve canlanmayı sağlayan asıl unsur olan üniversite öğrencilerinin bulundukları kentlerle nasıl uyum sağlayacakları konularındaki çalışmalar ihmal edilmektedir.

Entegrasyonun sağlanamaması ile kentin sosyal yaşamında beklenen canlanmanın sağlanamaması ise beraberinde şehrin ve üniversitenin cazibesinin azalmasına, gelişiminin yavaşlamasına ve dolayısı ile üniversitede küçülmeye yol açabilmektedir.

Bu karşılıklı olumsuz etkileşime en çarpıcı örnek ise yine kömürün başkenti Zonguldak'tan verilebilmektedir. Türkiye'de Maden Mühendisliği Eğitimini başlatan Şehir olarak tarihe geçen Zonguldak'ta, Bülent Ecevit Üniversitesi maden mühendisliği bölümünün kapanmamak için can çekişiyor olmasıdır. Zonguldak'ta 1924 yılından bu yana, yani yaklaşık 1 asırdır devam eden madencilik öğretimi son bulma sınırına dayanmıştır. 2012 yılına kadar ismi bile 'Karaelmas' olan Üniversitenin madencilik fakültesi tercih edilmemektedir. Üniversite yönetiminin, bölüm hocalarının, Maden Mühendisleri Odasının gayretleri ile bölüm yaşatılmaya çalışılmaktadır. Malatya İnönü üniversitesinde bile 30+1 kontenjan varken, Hacettepe de veya İstanbul Üniversitesinde bu sayı 60+2 ye çıkarken, Kömürün başkentindeki Üniversiteye YÖK tarafından 15+1 Kontenjan verilmektedir.

Bir başka önemli konu ise ve üniversitelerin bulundukları şehirlerin öğrenciler için nasıl bir çekim merkezlerine dönüştürüleceğidir.

Bu konuda önemli bir veri ise üniversite öğrencilerinin yaşadıkları şehirlerdeki deneyimlerini ve memnuniyetlerini anlamaya yönelik araştırmalar yapan Üniversite Araştırma Laboratuvarı (ÜNİAR) tarafından açıklanmıştır.

Üniarın 2017 yılından bu yana yaptığı "Öğrenci Dostu Üniversite Şehirleri" araştırmasında Zonguldak'ın memnuniyet sıralamasında yıllar içinde geriye gittiği anlaşılmaktadır.

Buna göre 2017 yılında Üniversite öğrencilerin en memnun olduğu şehirler arasında bulunan Zonguldak, ülke genelinde 17. sırada yer alırken 2018 yılında 25. sırada, 2019 yılında 31. sırada, 2020 yılında 36. sırada. 2022 yılında 35. ve 2023 yılında 31. Sırada kendine yer bulabilmiştir. Araştırmaya göre Zonguldak öğrenci dostu olmayan şehirler arasında olsa da "Potansiyeli Olmasına Rağmen Memnuniyeti Sağlayamayan Şehirler" kategorisinde yer almaktadır.

Kuşkusuz öğrencilerin öğrenim gördükleri şehir ve halkından memnuniyetleri üniversitelerimizin politikalarının başarıya ulaşabilmesi için öncelikli şartlardandır. Kent sakinleri/kentsel aktörler ile üniversite birbirine açık ve imkânlarla destekleyici olduğu oranda karşılıklı gelişme de mümkün olacaktır. Aksi durumda yani birbirinden kopuk kalınması halinde yaşanabilecek birçok olumlu süreç gerileyerek son bulacaktır.

Bu nedenle söz konusu sorunların ivedilikle saptanması, kent halkı ile üniversite arasında organik bağın oluşturulması ve karşılıklı etkileşime uygun zeminin hazırlanarak çözüm politikalarının Bakanlığınız ve çözümün paydaşı olan kentsel aktörlerin öncülüğünde üretilmesi gerekmektedir.

Bu bağlamda;

1. Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesinde yıllar içinde öğrenci sayısındaki azalmanın nedenleri nelerdir? Öğrenci sayısının çoğaltılması ve tercih edilmeyen bölümlerin cazibesinin arttırılmasına yönelik yürütülen çalışmalar bulunmakta mıdır? Bulunmakta ise bu çalışmalar nelerdir?

2. Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesinin altyapı ve sosyal imkânlarının iyileştirilmesi, sosyal faaliyetlerinin artırılması adına yapılan çalışmalar bulunmakta mıdır?
3. Üniversite-şehir entegrasyonunun geliştirilmesi adına bugüne kadar hangi çalışmalar yürütülmüştür? Kent yöneticileri, ilgili Bakanlık ve bağlı kuruluşları ile planlanmakta olan çalışmalar mevcut mudur?
4. Üniversite öğrencilerinin Zonguldak'ta yaşayış biçimlerini, sosyal alışkanlıklarını, tutumlarını, düşüncelerini, duygularını, önerileri ve memnuniyetlerini saptamak üzere yapılmış güncel bir araştırma var mıdır? Böyle bir çalışmanın yapılması planlanmakta mıdır?
5. Öğrenciler için kentin çekiciliğinin artırılması, sosyal olanakların çeşitlendirilmesi, barınma ve ulaşım sorunlarının giderilmesi adına hangi çözümler düşünülmektedir?

03.01.2024

